

Kronik Hepatit B' li Hastalarda GP73 düzeyi ile Karaciğer Biyopsisi, ALT, AST ve HBV DNA Düzeyi Arasındaki İlişki

Dr. Aynur Atilla, Dr. Hakan Taşkın, Dr. Zülay Kazak

Giriş

- Karaciğer patolojilerinin saptanmasında altın standart karaciğer biyopsisidir.
- Ancak karaciğer biyopsisi morbidite (%1-5) ve mortalite (1/10,000) oranı ile komplikasyonları olan invaziv bir işlemdir.
- Golgi proteini 73 (GP73), esas olarak bilier epitel hücrelerinde eksprese edilen 73-kDa bir transmembran glikoproteinidir ve hem hepatositler hem de serumdaki seviyeleri normal şartlar altında düşüktür. HBV ile ilişkili HCC için yeni bir biyobelirteç olarak ileri sürülmüştür.
- Bu çalışmada, Kronik Hepatit B'de GP73 düzeyini araştırmak ve HBV DNA düzeyi ve karaciğer histopatolojisi arasındaki korelasyonu belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem

- Çalışmaya Ocak 2016 - Ocak 2017 tarihleri arasında Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji kliniğine başvuran, kronik hepatit B tanı kriterlerine göre karaciğer biyopsisi yapılan gönüllü ve 18 yaşından büyük hastalar dahil edildi.
- Sağlıklı 14 kişi kontrol grubu olarak alındı.
- Karaciğer biyopsi örnekleri aynı patoloji uzmanı tarafından değerlendirildi.
- Hastalardan alınan serum örnekleri GP73 düzeyleri enzyeme- linked immunosorbent assay (ELİSA) yöntemiyle çalışıldı.
- GP73 düzeyi ile serum HBV DNA düzeyi, AST, ALT ve karaciğer biyopsisi ile saptanan İshak skoruna göre Histoloji aktivite indexi(HAI) ve fibrozis skoru arasında korelasyon analiz edildi.

Bulgular

- Çalışmaya dahil edilen 127 hastanın %58 erkek, ortalama yaş 42 ± 14.8 , medyan 42 yıl (18-75 yıl) idi.
- Hastaların % 85' i HBeAg negatif, HBV DNA düzeyi median 134 667 IU/ml (2247-1700000000 IU/ml), ALT:35 U/L (8-455 U/L), AST:33 U/L (5-317 U/L).
- Karaciğer biyopsi sonucu hastaların %17'si HAI 1-4, %53' ü HAI 5-8, %40' ı 9-13, % 9' unda HAI skoru 14-18 arasında,
- Ortalama HAI 7.7 ± 3.4 , ortalama fibrozis 2.25 ± 1.06 tespit edildi.
- GP73 ortalama 14.8 ± 7.9 , median: 12.9 (4.8-50.1) bulundu.
- Kontrol grubu GP73 median 13.03 (6.98-18.79) ng/ml

Bulgular

- Kontrol ve hasta grubu GP73 değerleri arasında istatistiksel fark bulunmadı ($p=0.647$).
- GP73 düzeyi ile AST ($r:0.236$, $p: 0.11$), fibrozis derecesi ($r:0.287$, $p: 0.002$), HAI ($r:0.218$, $p: 0.016$) arasında zayıf korelasyon tespit edildi.
- GP73 düzeyi ile ALT ($r:0.16$, $p: 0.08$), HBV DNA ($r:0.13$, $p: 0.08$) arasında ise istatistiksel anlamlı ilişki saptanmadı.

Sonuç

- Özellikle uzak doğudan yapılan bazı çalışmalarda serum GP73 düzeyinin HAI ve karaciğer fibrozis evresi ile uyumlu olarak artış, kuvvetli korelasyon göstermesine rağmen, çalışmamızda serum GP73 düzeyleri ile HAI düzeyleri ve fibrozis skoru, AST arasında zayıf korelasyon saptanmıştır.
- Bunun nedeni olarak HAI ve fibrozis skoru yüksek hasta sayısının az olması, düşük ve orta düzey fibrozis ve HAI derecesinde GP73 faydalı olmadığı düşünülmektedir.